

Katedra psychologie FF UK v Praze

Oponentský posudek diplomové práce Eriky Panenkové: „Fenomén dobrovolnictví v českém prostředí“

Téma předkládané diplomové práce je v současné době velmi aktuální, jelikož různé instituce využívají ve své činnosti ve stále větší míře služeb dobrovolníků. Nicméně zde chybí efektivní nástroje pro výběr dobrovolníků a predikci jejich spolupráce. Autorka se pokusila tento nedostatek ve své diplomové práci řešit a také se věnuje možnostem evaluace konkrétního dobrovolnického programu.

V teoretické části práce autorka mapuje teoretické a historické ukotvení dobrovolnictví, čtenáře uvádí do terminologie, legislativního pozadí a nastiňuje typické oblasti, ve kterých se dobrovolníci realizují. V následujících kapitolách se věnuje např. motivaci a kritériím úspěchu u dobrovolníků a jednotlivým krokům vedoucím k efektivní práci dobrovolníků. Těmi jsou přijímací pohovor, základní výcvik, specializační školení a supervize.

Kapitoly v teoretické části práce jsou přehledně členěny a rozpracovány. Autorka pracovala s dostupnými odbornými prameny a vytvořila dobré teoreticko – metodologické předpoklady pro následující část práce.

Ačkoliv je teoretická část poměrně obsáhlá, těžiště diplomové práce leží v části empirické. Jejím cílem je tvorba efektivního nástroje pro výběr dobrovolníka a evaluace vlastního dobrovolnického programu. Tato část práce je členěna do několika kapitol, které podrobně popisují jednotlivé kroky ve vývoji „Vstupního dotazníku pro uchazeče o dobrovolnictví“. Jedná se o cíle, vývoj dotazníku, popis vzorku, položkovou analýzu, reliabilitu a validizační studii. Následuje detailní statistické zpracování a také korekce výsledného nástroje. Stejně podrobně se věnuje i evaluaci konkrétního dobrovolnického programu.

Autorka člení empirickou část logicky a s případnými statistickými potížemi se dokáže adekvátně vypořádat. Ačkoliv se velikost vzorků může zdát malá, obhajobou je nižší návratnost dotazníků a samozřejmě také specifikum daného vzorku, které snižuje jeho dostupnost. Za určitý nedostatek empirické části považuji chybějící kapitolu diskuse. Na druhou stranu je ale nutné dodat, že na většinu otázek odpovídá již v rámci analýzy statistických dat.

Předkládanou diplomovou práci je nutno ocenit zejména za precizní statistické zpracování a tvorbu zajímavého nástroje k výběru dobrovolníků. Pro příští práci doporučuji rozšířit výzkumný vzorek a využít aktuální verzi dotazníku i mimo

zdravotnická zařízení. Stejně tak doporučuji i autorkou zpracovanou evaluaci dobrovolnického programu k širšímu použití, jelikož dobře mapuje základní okruhy vztahující se k efektivitě programu.

Navrhované otázky

- 1) Je možné využít „Vstupní dotazník pro uchazeče o dobrovolnictví“ i k eventuálnímu odmítnutí uchazeče? Jaké proměnné jsou důvodem k odmítnutí uchazeče?
- 2) Jaké faktory mohou vést k setrvání v programu u „rizikového“ dobrovolníka?

Diplomovou práci Eriky Panenkové hodnotím jako zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborné.

V Praze dne 20. ledna 2011

Mgr. David Čáp